

fortætted, eller om et andet Mageffiste dem imellem tidligere eller sildigere skal finde Sted.

Hvad de Bemærkninger angaaer, som den næstsidste ærede Taler (Wessely) har gjort med Hensyn til de midlertidige Bestemmelser, da er det ganske vist, at der var nogle af disse, som forsaavidt kunne vække Betænkkelighed, som der er forbeholdt Regjeringen Ret til provisorisk at træffe Bestemmelser, hvori Forandring senere kun kunde ske ved Lov, altsaa hvorom der nok skulde forhandles med Rigsraadet, men som ikke uden Regjeringens Samtykke senere kunde forandres. Det har imidlertid i høi Grad undret mig deriblandt at finde opført Bestemmelsen om, at der er givet en provisorisk Valglov; thi det forekommer mig, at, dersom den ærede Taler fandt sig tilfredsfuldt ved, at det nu foresundne — man kalde det nu foreløbige eller saakaldte — Rigsraad havde givet sit Samtykke til en saadan Valglov, saa er dette Samtykke givet, idet der er givet Samtykke til Fællesforfatningen tilligemed Valgloven. Men vilde man have Samtykke af det af Valgloven fremgaaede Rigsraad, saa maatte Valgloven dog først være til. Forøvrigt henviser netop denne Bemærkning Tanken til et nær dermed beslægtet Forhold. Jeg skjønner nemlig ikke Andet, end at det, som den ærede Taler, hvis jeg ikke misforstod ham, syntes at fordre, netop var det, der er præsteret i Forordningen 26de Juli 1854. Der var det netop sagt, at der skulde vælges folkevalgte Medlemmer til Rigsraadet, men at Valgloven først skulde vedtages efter Forhandling mellem Regjeringen og de enkelte Landsdeles Repræsentationer. Men navnlig under de Forhold, som dengang forelaae, forekommer det mig, at denne Forudsætning, at den daværende Regjering og den danske Rigsdag skulde kunne blive enige om en Valglov, hvorefter Valgene skulde foretages, var saa usandsynlig, at dette netop synes mig at være et af de Momenter, som ere af den allerhøieste Betydning ved Opfattelsen af den politiske og — jeg tager ikke i Betænkning at tilføie — den moralske Bessaffenhed af denne Valglov, idet det forekommer mig aabenbart ikke at have været Andet, end som om man paa en Medefrog havde udhængt vel-

klingende Ord, hvis Realitet hørte til en Eventualitet, som der hørte en overmaade dristig Phantasi til at forudsætte. Jeg troer, at det vilde have vist sig i Praxis, at denne Overeensstemmelse ikke vilde være indtraadt, og at det altsaa, som Premierministeren, om end med andre Ord, hentydede til, var høist sandsynligt, at Regjeringen i en ikke let overføelig Række af Aar vilde kunne have affpiist den hele Forordning om en folkelig Repræsentation i et saadant Rigsraad ved at henviser til de Vanskeligheder, som det hidtil havde mødt, at komme overens om Valgloven. Jeg har altsaa altid forstaaet det, at denne Valglov er fremtraadt samtidigt med Forfatningen, som et uigjendriveligt Beviis paa, at det var Regjeringens alvorlige Villie, at denne Institution virkelig skulde komme istand, og det under saadanne Vilkaar, der netop ere de, der her fordrer. Heller ikke kan jeg forstaae, at det, at der strax er taget foreløbige Bestemmelser om en Rigsret, kan bevise Andet, end at det har været Regjeringens Mening og Villie, at den ministerielle Ansvarlighed uebløvelig skulde faae sin rette og fylde Betydning, og i denne Henseende har den ikke blot foreløbig indstiftet en Rigsret, ikke blot antaget Loven om Rigsrettens Procedure, saaledes som den er vedtagen af den danske Rigsdag, til foreløbig ogsaa at lægges til Grund ved den nye Rigsret, men har givet den uindskrænket Fuldmagt til selv at vedtage de øvrige Bestemmelser, som ere nødvendige, for at den kan træde i Kraft. Derimod er det ganske vist, at Normalbudgettet kunde af Regjeringen, naar det foreløbig skulde gives af samme, bruges paa en saadan Maade, at den Bestemmelse, at det egentlige Normalbudget skulde fastsættes ved Lov, som aldeles til at falde sammen med den anden Bestemmelse, at det kun kunde forandres ved Lov; men jeg troer, at der efter de Betingelser, der indeholdes i Bestemmelsen, og efter den Erklæring, som derom er givet, ikke kan være den allermindste Tvivl om, at der vil blive saa mange absolute Regjeringsforholdigheder, at det svarere er Regjeringen end Rigsraadet, der vil være i den Nødvendighed indstændigt at maatte ønske